گزارش بازار

موج غافلگیرکننده در بازار سهام

گروه بورس/ بازار سهام دیروز را در شرایطی نسبتاً غافلگیرانه پشت سر گذاشت و ۹۴درصد نمادها منفی بودند. شاخص کل بورس در مجموع افت ۱.۵ درصدی را تجربه کرد و وارد کانال ۲.۷ میلیون واحدی شد.
خروج پول سرمایه‌گذاران خرد از سهام به بیش از هزار میلیارد تومان رسید و حدود ۵ هزار میلیارد تومان سفارش فروش نیز پشت صف‌ها گیر کرد. هرچند برخی انتظار داشتند بعد از انتشار گزارش‌های تیرماه شرکت‌ها، موج ملایم و نسبتاً مثبتی در سهام شکل بگیرد، اما ورق برگشت و حتی صنایعی مانند سیمان، نیروگاه، دارویی و پالایشی‌ها که طی روزهای پیشین با اقبال نسبی مواجه بودند، اسیر موج فشار فروش عمومی شدند.
یافتن یک دلیل برای افت قیمت‌ها در روزهای منفی اقدامی ساده‌انگارانه است. بررسی‌های «روزنامه ایران» نشان می‌دهد سه مظنون باعث افزایش فشار فروش‌ها شدند. اول، فضای ابهامی که در روابط بین‌الملل وجود دارد. دوم، فروش صندوق‌ها که در دوران پس از جنگ ۱۲روزه منع شده بودند انباشت شده و حالا فعال شده‌اند. سوم، شایعه تعطیلی طولانی‌تر صنایع به دلیل گرما که ممکن است بر سود تابستانی آنها اثر سوء بگذارد.

بوی تردید یا ترس؟

به نظر می‌رسد حتی گزارش‌های ماهانه زیر سایه ریسک سیستماتیک تاب نیاوردند و جریان پول به خروج از سهام رأی داد. اما رصد صندوق‌ها نشان می‌دهد صندوق‌های درآمد ثابت و صندوق‌های طلا ورود پول مجموعاً حدود ۱۵۰۰ میلیارد تومانی داشتند. جذب پول درآمد ثابت‌ها در شرایطی که تورم همچنان رو به بالاست، به نظر می‌رسد نشانگر فضای رکودی در اقتصاد و تردید سرمایه‌گذاران برای اقدام جدید است. اما رشد صندوق‌های طلا و ورود پول به آنها تا حدی ممکن است به دلیل نگرانی‌ها از ریسک‌های سیستماتیک غیراقتصادی باشد.

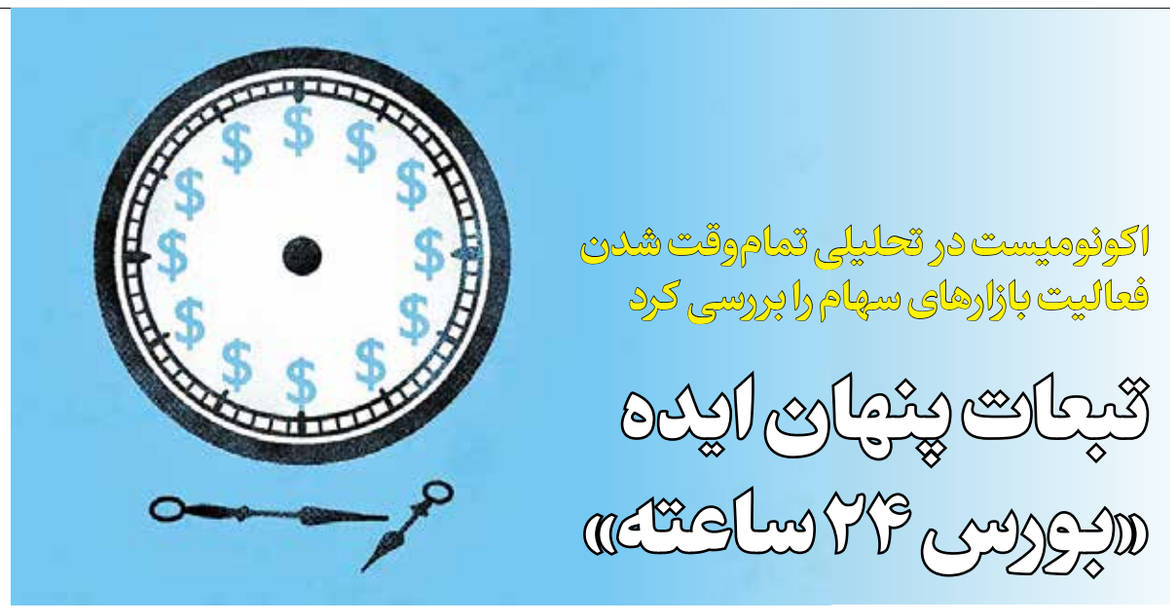

اکونومیست در تحلیلی تمام‌وقت شدن فعالیت بازارهای سهام را بررسی کرد

تبعات پنهان ایده «بورس ۲۴ ساعته»

گزارش

گروه بورس

یکی از ایده‌های مهمی که این روزها به ویژه با رونق بازارهایی مثل رمزارزها و فارکس به گوش می‌رسد تمام‌وقت شدن فعالیت بازارهای سهام در دنیاست. موضوعی که حتی در بورس تهران نیز مدت‌ها مطرح شده است. اکونومیست در گزارشی به تبعات پنهان ایده باز بودن بازار سهام ۲۴ ساعته و ۷ روز هفته پرداخته است.

بورس‌ها از جالب‌ترین بخش‌های دنیای مالی مدرن هستند. در سایر مؤسسات مالی، معمولاً افرادی را می‌بینید با تی‌شرت روی کیبوردهای ارگونومیک کار می‌کنند، دمنوش گیاهی می‌نوشند و کدهای کامپیوتری را مرور می‌کنند. اما وقتی به بورس نیویورک وارد می‌شوید، انگار به گذشته سفر کرده‌اید. افراد پراضطرابی که هدست‌هایی در گوش دارند، دائم در حال جنب‌وجوش هستند و به نوعی از پوشش‌هایی به نام کراوات استفاده می‌کنند. به نظر می‌رسد که همه در حال فریاد زدن هستند. درست مانند یک بازار حراج سنتی، زنگ‌های افتتاح و اختتام برای آغاز و پایان روز معاملاتی به ترتیب در ساعت ۹:۳۰ صبح و ۴ بعدازظهر به صدا درمی‌آیند.
این بخش آخر از همه بیشتر به زمان حال نزدیک نیست. بازارهای امروز، در واقع، مدت‌هاست که به ساعات کاری سنتی احترام نمی‌گذارند. بازار جفت‌ارزها (فارکس)، اوراق قرضه و دارایی‌های رمزارزی به صورت ۲۴ ساعته و ۷ روز هفته معامله می‌شوند.
معاملات استاندارد در بورس نیویورک (NYSE) و همتای دیجیتال آن، نزدک (Nasdaq)، نزدیک به زمان خواب مردم هنگ‌کنگ آغاز و در زمانی که کالیفرنیایی‌ها در حال ناهار خوردن هستند، پایان می‌یابد. اکنون اما تغییراتی در جریان است که بورس‌های نیویورک برای کسب مجوزهای قانونی جهت گسترش ساعات معاملاتی خود به ترتیب به ۲۲ و ۲۴ ساعت در روز درخواست داده‌اند. به گزارش روزنامه فایننشال تایمز، بورس لندن نیز در حال بررسی چنین اقدامی است. این تغییر به سرعت در حال وقوع است؛ نزدک انتظار دارد از نیمه دوم سال ۲۰۲۶ به صورت تمام‌وقت باز باشد. پرسش اینجاست که آیا سرمایه‌گذاران، معامله‌گران و فعالان مالی برای یک بازار دیگر که هرگز نمی‌خوابد، آمادگی دارند؟
برخی قطعاً آماده‌اند. بورس‌ها ممکن است هنوز در شب معامله نکنند، اما بسیاری از پلتفرم‌های جایگزین این کار را انجام می‌دهند. در مه ۲۰۲۳، رابین‌هود، یک کارگزاری دیجیتال، شروع به اجازه دادن به معاملات شبانه ۴۳ سهام پرطرفدار کرد و سپس این خدمات را به بسیاری از دیگر سهم‌ها گسترش داد. این کارگزاری به چارلز شواب و اینتراکتیو بروکرز، دو رقیب دیگر پیوست که قبلاً برخی از معاملات شبانه را تسهیل کرده بودند؛ امسال شواب اعلام کرد که این خدمات را برای ۱۱۰۰ اوراق بهادار شروع خواهد کرد.

مسأله اول؛ کشف قیمت غیرمطمئن

مشکل این نوع معاملات این است که کشف قیمت می‌تواند با دشواری مواجه شود. برخی سرمایه‌گذاران نهادی که مشابه شرکت‌های بورسی الزامی در افشای اطلاعات و هشدار پیش از معاملات بزرگ ندارند، اتفاقاً ترجیح می‌دهند در همین فضای شبانه و خلوت معامله کنند. بورس‌بازان حرفه‌ای به مسائل مختلف آگاه هستند و مشارکت آنها در معاملات چندان هم خطرساز نیست. اما آماتورها ممکن است به دام بیفتند در فرآیند کشف قیمت در زمان‌های کم‌رمق با مشکل مواجه شوند.

دو مسأله درهم‌تنیده؛ نقدشوندگی پایین و کارمزد بالا

دومین مشکل معاملات شبانه، نقدشوندگی پایین است. حتی در طول روز، معاملات حول ساعت‌های آغازین و پایانی متمرکز است و حجم معاملات در سایر زمان‌ها بسیار کمتر است. نهادهای نظارتی می‌توانند بازارسازان را ملزم کنند تا در طول شب نیز قیمت‌ها را ارائه دهند، همان‌طور که در طول روز این کار را انجام می‌دهند. با این حال، نقدشوندگی کم، نسبت سفارش‌های خرید و فروش را کاهش می‌دهد و بازارسازان را مجبور می‌کند برای مدت طولانی‌تری موقعیت‌ها را تسویه نکنند و تواتر اعلام قیمت محدود شود. این افزایش ریسک، مساله سومی را هم رقم می‌زند و آن بالا رفتن هزینه‌های معاملاتی است که خود مسبب نوسان بیشتر قیمت‌ها در شب نسبت به‌روز خواهد شد.

مسأله چهارم؛ افزایش خطا در بازار بدون استراحت

کابوس لجستیکی بورس‌های ۲۴ ساعته به فرآیندهای حیاتی پس از معامله شامل تسویه وجوه و تصفیه اشتباهات برمی‌گردد. هنگامی که معاملات به صورت غیرمتوقف انجام شود، هیچ وقفه‌ای برای پاکسازی مالیات‌ها وجود نخواهد داشت. همچنین، استراحت معامله‌گران دچار مشکل می‌شود و دائماً صفحات نمایشگر خود را به‌روز می‌کنند. هرچند در دنیای همیشه روشن امروز، ساعات محدود بورس‌ها ممکن است قدیمی به نظر برسد، اما آماده باشید که وقتی آنها بروند، دلتنگ‌شان شوید.

> بورس‌های نیویورک برای کسب مجوزهای قانونی جهت گسترش ساعات معاملاتی خود به ترتیب به ۲۲ و ۲۴ ساعت در روز درخواست داده‌اند. به گزارش روزنامه فایننشال تایمز، بورس لندن نیز در حال بررسی چنین اقدامی است

یادداشت

محمد نوربخش
کارشناس بازار سرمایه

مالکیت خصوصی و بی‌اعتمادی به بازار سرمایه

یک تعریف ابتدایی از اقتصاد وجود دارد که با وجود کوتاه بودن، بخش بزرگی از مفهوم اقتصاد را می‌رساند: اقتصاد علمی است که به تخصیص بهینه منابع محدود به نیازهای نامحدود می‌پردازد.
اینکه نیازهای نامحدود اولویت‌بندی بشوند تا منابع محدود با آنها تخصیص پیدا کند برعهده پدیده‌ای است به نام «بازار». بازار حاصل نظمی است خودجوش که طی هزاران سال ایجاد شده بدون اینکه کسی آن را با طرح و برنامه اختراع کرده باشد. اگر یک نظام توسط انسان طراحی شود که از قبل برنامه و طرح مشخصی دارد، حتماً انسان‌ها می‌توانند در آن سیستم تغییراتی ایجاد کنند چرا که طرح و برنامه آن سیستم مشخص بوده و می‌توان کاملاً آن را بهبود داد (مانند سیستم اتومبیل).
اما اگر سیستمی توسط انسان‌ها ایجاد شود که خود از طرح و برنامه آن بی‌خبر هستند (مانند زبان لاتین) دیگر انسان‌ها نمی‌توانند در آن سیستم تغییرات بنیادینی ایجاد کنند. در این شرایط تنها انسان‌ها می‌توانند قواعد بنیادینی که آن سیستم بر اساس آن کار می‌کند را کشف کنند (مثلاً انسان‌ها قواعد زبان لاتین را ایجاد نمی‌کنند بلکه کشف می‌کنند)
یکی از قواعد بنیادینی که در بازار وجود دارد و بدون آن بازاری وجود نخواهد داشت، احترام به اصل مالکیت خصوصی است.
مالکیت صرفاً به معنای این نیست که سند یک دارایی در دفتر اسناد رسمی به نام یک شخص حقیقی یا حقوقی باشد، بلکه مالکیت حقوق تامه برای دارنده ایجاد می‌کند. مثلاً اگر خصوصی‌سازی صورت می‌گیرد و طی آن سهام برخی بنگاه‌های دولتی به بخش خصوصی واگذار می‌شود، همزمان مالک جدید حق تعیین قیمت محصولات آن شرکت و نیز حق مدیریت آن بنگاه و حق استخدام یا اخراج نیروی کار آن بنگاه و... را هم به دست می‌آورد و دیگر نمی‌توان این مالک را از حقوق مسلم ناشی از مالکیت محروم کرد و ادعا کنیم که خصوصی‌سازی صورت گرفته است. آنچه بورس تهران را دچار مشکل بنیادین کرده نه فقط ابهام در مورد آینده است بلکه ابهام در مورد تعریف مالکیت است به خصوص که هرچه فشار اقتصادی بر دولت بیشتر می‌شود، سهامداران احساس تهدید بیشتری نسبت به مالکیت خود بر شرکت‌ها دارند.
وقتی مالکان شرکت (سهامداران) مشاهده کنند تعیین قیمت محصولات یا ارز حاصل از فروش محصولاتشان در دست دولت است و حتی مدیرانی که عمدتاً خود انتخاب نکرده‌اند نمی‌تواند توضیح لازم را بدهد، پس چرا این نرخ تعیین شده منطقی است که به سهام شرکت‌ها نمی‌توان به عنوان یک دارایی سرمایه‌ای قابل اطمینان نگاه کرد.
بازار سیستمی است که طی هزاران سال در اثر آزمون و خطاهای متعدد انسان‌ها ایجاد شده و به طور ضمنی قواعدی اساسی دارد که باید محترم شمرده شود، همانگونه که یک زبان (مثلاً زبان لاتین) را یک فرد با طرح و برنامه اختراع نکرده ولی طی قرن‌ها توسط انسان‌ها ایجاد شده و قواعدی در دل خود دارد که باید محترم شمرده شود. مالکیت خصوصی باید محترم شمرده شود و تمام حقوق ناشی از مالکیت باید توسط دولت برای شخص محافظت گردد در غیر این صورت بازار دیگر بازار نخواهد بود.

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچك ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۸۱۰

آسان

				۵	۱			۷
۶		۵	۳	۷		۲	۱	
							۹	
	۵	۶			۴	۸		
۲		۳	۸		۹	۱		۵
		۱	۵			۹	۷	
	۸							
	۳	۲		۸	۶	۷		۹
۵			۲	۹				

متوسط

۶				۲	۸		۷	۴
۸	۷		۵					
		۱	۹					
		۳		۸				۵
		۴		۵		۳		
۲				۶		۹		
					۲	۴		
							۱	۹
۱	۹		۸	۴				۲

سخت

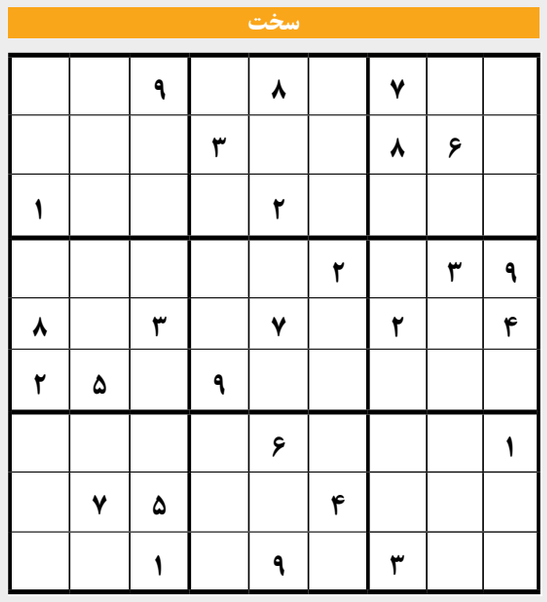

خیلی سخت

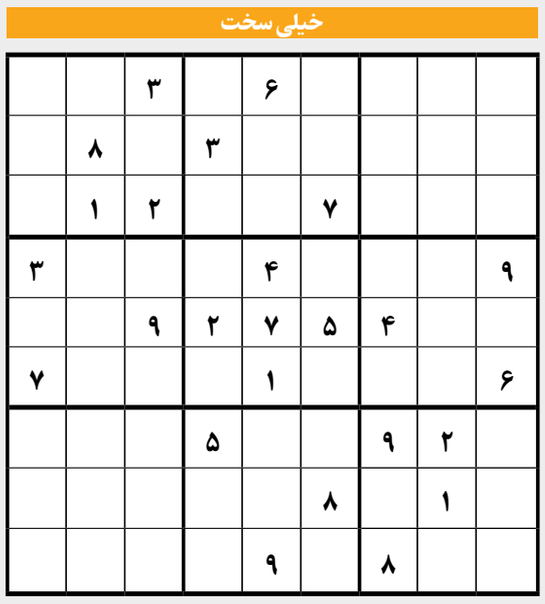

حل جدول سودوکو شماره ۴۸۱۰

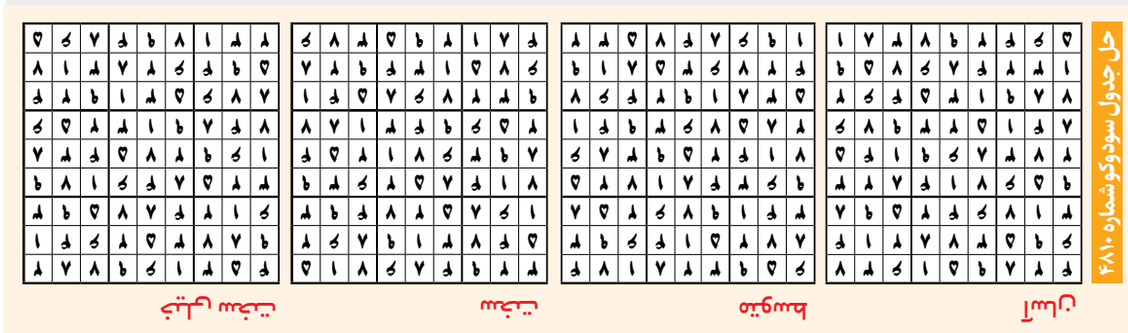

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۷۹۹

جدول عـادی

افقی:
۱- پُرو آکنده - چراغ پایه‌دار - جنابعالی
۲- پیشکشی - گروه مرغان
۳- والده - کافر - کندزبان - دل‌آزار کهنه
۴- پرچم - آبادی - همسر زال در شاهنامه فردوسی
۵- کشور «آمستردام» - غوطه خوردن در آب - پاندول
۶- دوره تحصیلی - صرفه‌جویی در مصرف آن یک وظیفه ملی است - رنگ انرژی‌زا
۷- فیلم شهرام مسلخی (۱۴۰۲) - نت آخر - سودای ناله
۸- از ادات استفهام - خروس مازندرانی - ظرف رختشویی - تیر یقه‌نشین
۹- تازیانه - کجاست؟ - مرض سوداوی
۱۰- کلمه افسوس در نوحه و ماتم - چاشنی ادویه‌دار - ترمیم فرش
۱۱- علامت صفت عالی - مارکی بر تلفن همراه - دومین شهر بزرگ خراسان جنوبی
۱۲- با محبت - چوب خوشبو - لوله‌ای غضروفی که از گلو به پایین جلوی مری قرار دارد و هوا را به شش‌ها می‌رساند
۱۳- صدای کلفت - جزیره «اندونزی» - دفتر کار تاجر - بدی
۱۴- در قدیم نعل را برای رد گم کردن این‌گونه می‌زدند - گروه بزرگی از جانوران
۱۵- چیدن غله - بزرگ‌ترین شهر «ارمنستان» - قطره‌های یخ‌بسته باران

عمودی:
۱- در هم فشرده شده میان دست - سنگی قیمتی و تقریباً کمیاب
۲- در برگرفته - شهری در استان زنجان - خزنده نیش‌دار
۳- شگرد - آخر - کاهگل - سطح
۴- آماس - زمزمه محبت استاد - خونخواه
۵- دعای جادوگران - رشته باریک فلزی - خودروی ملی
۶- میل به غذا - دلیر - تراکم
۷- مفصل - میوه مغزدار - واژه‌ای برای بیزاری
۸- از ویتامین‌ها - درجه و مقام - عکسبرداری رایانه‌ای - شامه‌نواز
۹- معلق - نوعی آب‌نبات براق با خط‌های رنگی - آزرم
۱۰- پدر و مادر - ضمیر فرنگی - مجلس
۱۱- اثر «دافنه دوموریه» - حوض بزرگ شنا - پرتگاه کوهستانی
۱۲- محل نگهداری اجناس اضافه در خانه - مطابقت، سازگاری - شهر بی‌قانون
۱۳- زمان غنودن - قوم آتیلا - رنگ‌ها - رفلکس حلقی
۱۴- بمب کاشتنی - درودگری - نام پسرانه
۱۵- معضل زیست‌محیطی - مکر و حیله

جدول ویـژه

افقی:
۱- کشیده شده - پدر دموکراسی در دنیای مدرن - از شهرهای زیبای شمالی
۲- گلزن «تاتنهام» - خبرگزاری بین‌المللی
۳- ضمیر متصل دوم شخص مفرد - ماده‌ها - نوعی جواهر - سبک جامه و آرایش
۴- بسیار خنک - قدم یکپا - فیلمی با حضور محمد کاسبی
۵- گندیده - تلخی - فیلم افشین شرکت
۶- دیوار بلند - سمت و سو - قاره سیاه
۷- از اصحاب کهف - قلق - بلی در مکالمه
۸- مردم - از اعداد ترتیبی فرد - نام سازمان باسک - طرح
۹- خمره بزرگ - سیما - روزنامه «شیلی»
۱۰- مارکی بر موتورسیکلت - بوی زننده رطوبت - آزمون کوتاه
۱۱- کاغذفروش - نام دخترانه - دادگر
۱۲- اسم‌گذاری کردن - ناسزا گفتن - امر به رفتن
۱۳- روستایی از توابع بخش مرکزی بیرجند - نوعی فعل ماضی - آموزگار خاموش - هرزآب
۱۴- از شاخه های روان شناسی - اثر دیدنی دشتستان
۱۵- بریدن شاخه‌های هرز - متذکر - خجستگی

عمودی:
۱- اندوهگین - فیلمی به کارگردانی شهرام مکری
۲- ایزد باستانی - محل ذخیره کالا - مختصر چهار
۳- موضوع - قابل حصول - ضمیر متصل اول شخص جمع - پژمرده
۴- بعد از اول! - زمزمه محبت استاد - از شاعران ایرانی
۵- حرکت کرم - زمان مستقبل - چاه‌کن
۶- جمع جریمه - گاه از نهاد برآید - گلی با نام فرنگی
۷- عدد مجهول - هدیه چهره‌گشایی عروس - ضد «خوبی»
۸- متضاد «ماده» - از امرای سلاجقه - رهبر انقلاب روسیه - بزرگ‌مرد
۹- ضعیف - نظم و ترتیب درست و شایسته - مقعر
۱۰- مادر زمین‌ها و پاکی - آبدار - شهری باستانی واقع در استان فارس
۱۱- جوش چرکی - بیچارگی و بدبختی - بیم
۱۲- ماده‌ای گندزدا - فراخی - نوعی پوتین
۱۳- تذکره - نژاد آسیایی - به دورتر انداختن - غذا قرمزگن!
۱۴- جود - شاهنامه‌خوانی - سزاوار
۱۵- اثر «یوسوکه کیشی» - عصاره گرفته شده میوه‌ها

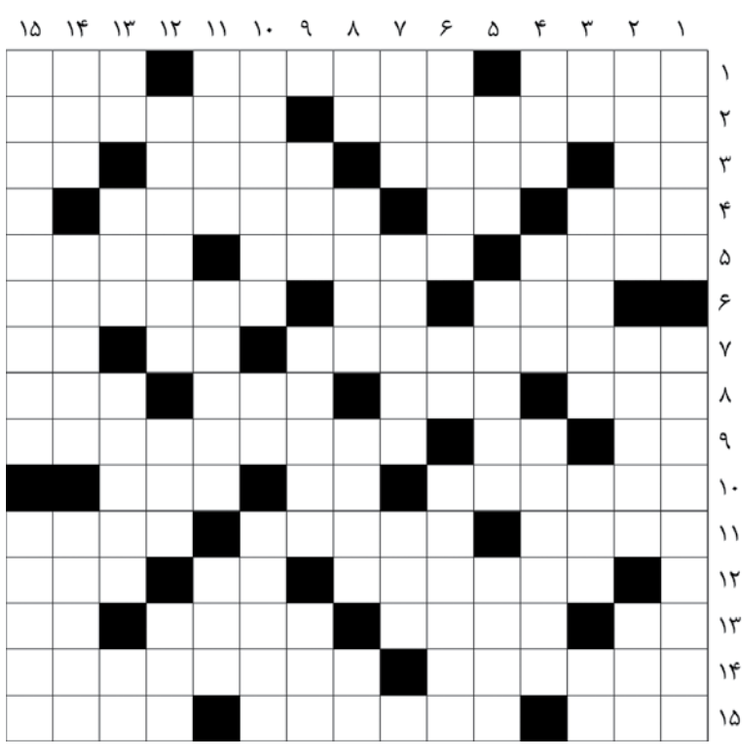

حل جدول عادی شماره ۸۷۹۸

حل جدول ویژه شماره ۸۷۹۸